

SEEDS OF CHANGE: NÅR FORSKNING, ANIMATION OG VIBORGS KREATIVE KRÆFTER MØDES

Før nogen kendte ord som "genetik" eller "DNA", begyndte mennesker at påvirke planters udvikling, og dermed også deres egen. Fra de første kornmarker til nutidens laboratorier fortæller "Seeds of Change" historien om, hvordan hvert lille frø bærer spor af vores fælles fortid og fremtid. Filmen er skabt gennem et unikt samarbejde mellem Aarhus Universitet, Viborg Kommune/Viborg UNESCO Creative City, The Animation Workshop og animatorer fra Sci-Vi netværket.

Allerede for mere end 10.000 år siden begyndte de første afgrøder markant at ændre deres DNA for at tilpasse sig mennesket. Vi valgte de muterede aks, der ikke dryssede frøene. De rødder, der smagte mildere. De frø, der mættede længere. Vi blev helt uden at kende ord som genetik eller DNA planteforædlere. Og planterne svarede igen ved at ændre os: vores kostvaner, bosættelser, økonomier og kulturer. Vi blev bønder.

I dag trækker forskningen den tråd gennem tiden. "Seeds of Change", skabt i et unikt samarbejde mellem Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, Viborg Kommune/Viborg UNESCO Creative City, The Animation Workshop og Sci-Vi, gør den store historie konkret. Animatoren Cosimo Miorelli lader billederne pege fra fortidens marker til fremtidens afgrøder.

"Vi har formet planterne, og planterne har formet os. Når vi viser den fortælling visuelt, kan alle se, hvorfor planteforædling ikke bare er teknik, men kulturhistorie og fremtid på én gang.

Og så minder det os også om, at vi skal se på moderne præcise forædlingsteknologier i lyset af, at afgrøder allerede for flere tusinde år siden undergik meget store genetiske ændringer ved menneskets hånd," fortæller Kim Hebelstrup fra Institut for Agroøkologi, som forsker i planteforædling og er forskeren bag den nye animationsfilm, som skal gøre os alle klogere på, hvordan planteforædling har fundet sted gennem næsten hele vores forhistorie.

Fra øl til økosystemer

Der er en velkendt anekdote i plantehistorien: måske var muligheden for at lave malt og øl, det der gjorde korn til en favorit allerede tidligt i vores historie.

Pressekontakt

Camilla Brodam Galacho

Mail: brodam@agro.au.dk

Tlf.: 9352 2136

Det lyder måske som en sjov historie, men ikke desto mindre siger den noget om, hvordan vi op igennem historien har udvalgt de planter, vi har dyrket. Vi har gået efter smag og nydelse, ja. Men også robusthed, høstbarhed og ikke mindst: udbytte.

I dag arbejder forskerne på Institut for Agroøkologi med at finde, og genfinde, de egenskaber, som gør vilde planter stærke: f.eks. modstandsdygtighed mod sygdomme, modstandsdygtighed mod vejrekstremer og evnen til at blive dyrket over flere år, så de lagrer kulstof i jorden. Hvor fortidens udvælgelse byggede på erfaring, kan nutidens planteforædling afdække de konkrete genetiske ændringer og bringe dem i spil i nye dyrkningssystemer.

”Når vi genfinder planters naturlige resistens, kan vi ofte bruge mindre kemi og stadig holde planterne sunde. Det er godt for både land, vand og landmand,” siger Kim Hebelstrup.

Ganske få arter brødføder klodens befolkning

Det er forbløffende, når man tænker over, hvor mange mennesker, der skal brødfødes i verden i dag, og at selvom der findes hundrede tusinder af vilde planter, så bærer færre end ti langt størstedelen af vores fødevarerproduktion. ”Det gør os sårbare over for klimaforandringer, skadedyr og sygdomme, men det betyder også, at potentialet for at udvide spisekammeret er kolossalt,” siger Kim Hebelstrup.

En lokal fortælling med global rækkevidde

At ”Seeds of Change” er opstået i Viborg, i krydsfeltet mellem et internationalt forskningsmiljø og et verdensklasseanimationsmiljø, er langt fra tilfældigt. AU Viborg er et grønt campus, hvor forskning i landbrug, natur og fødevarer møder praksis hver eneste dag. Samtidig er Viborg udnævnt som UNESCO Creative City, og byen er Danmarks animationshovedstad, hvor The Animation Workshop og Sci-Vi samler animatorer, visuelle talenter og forskningsformidlere under ét tag og arbejder ud fra den fælles ambition om at gøre kompleks viden tilgængelig.

Det er netop denne kombination, der har gjort filmen mulig. Viborg Kommune, gennem Creative City-indsatsen, spiller en helt central rolle ved aktivt at forbinde forskere, animatorer og lokale kreative miljøer og ved at støtte projekter økonomisk og strukturelt. Kommunen har i årevis investeret målrettet i samarbejder mellem forskning, virksomheder og visuel kultur, og ”Seeds of Change” er et direkte resultat af dette tætte lokale økosystem.

Derfor er filmen ikke blot et samarbejde mellem Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, The Animation Workshop, Sci-Vi og Viborg Kommune/Viborg UNESCO Creative City, den er et eksempel på, hvad Viborg gør bedre end de fleste andre steder: at skabe et miljø, hvor forskning og kreativitet kan mødes fysisk, hurtigt og gensidigt udviklende.

Seeds of Change bruger animationens sprog til at forklare, hvorfor moderne forskning i både nye og gamle forædlingsteknologier og dyrkningssystemer kan være en del af svaret: ikke som quick-fixes, men som konkrete, målrettede forbedringer af de afgrøder, vi kender, og de afgrøder, vi endnu ikke har givet chancen. Forestil dig korn med dybere rødder i tørke eller andre robuste afgrøder, der klarer både sygdomme, varme, tørke og oversvømmelse.

I Viborg ligger universitetet, animationsstudiet og kommunens udviklingsenheder tæt nok på hinanden til, at idéer kan flytte sig fra whiteboard til storyboard på samme dag.

Se filmen her:

Kreditering: Produceret for Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, i samarbejde med Viborg Kommune/Viborg UNESCO Creative City, Sci-Vi og The Animation Workshop/VIA University College. Animation & art: Cosimo Miorelli.

